

Substantiva 4. a 5. deklinace

12. lekce

Substantiva 4. deklinace

- zahrnují všechny tři rody
- maskulina a feminina končí na **-us**
 - od maskulin 2. deklinace je rozeznáme dle koncovky genitivu, která je **-ūs**, nikoliv **-ī**
 - servus, ī, m. – 2. deklinace × manus, ūs, m. – 4. deklinace
 - vzor **exercitus**, ūs, m.

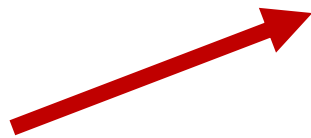
exercitus fortis

Substantiva 4. deklinace

- feminin je poměrně málo
 - osoby ženského pohlaví,
stromy
+ některá další
 - *socrus, ūs, f.* = tchyně
 - *acus, ūs, f.* = jehla
 - *quercus, ūs, f.* = dub

socrus cum acū sub quercū

Substantiva 4. deklinace

- neutra končí na **-ū**
 - skloňují se dle vzoru **cornū, ūs, n.**
 - je jich jen několik
 - *genū, ūs, n.* = koleno
 - *gelū, ūs, n.* = led
 - *verū, ūs, n.* = rožeň

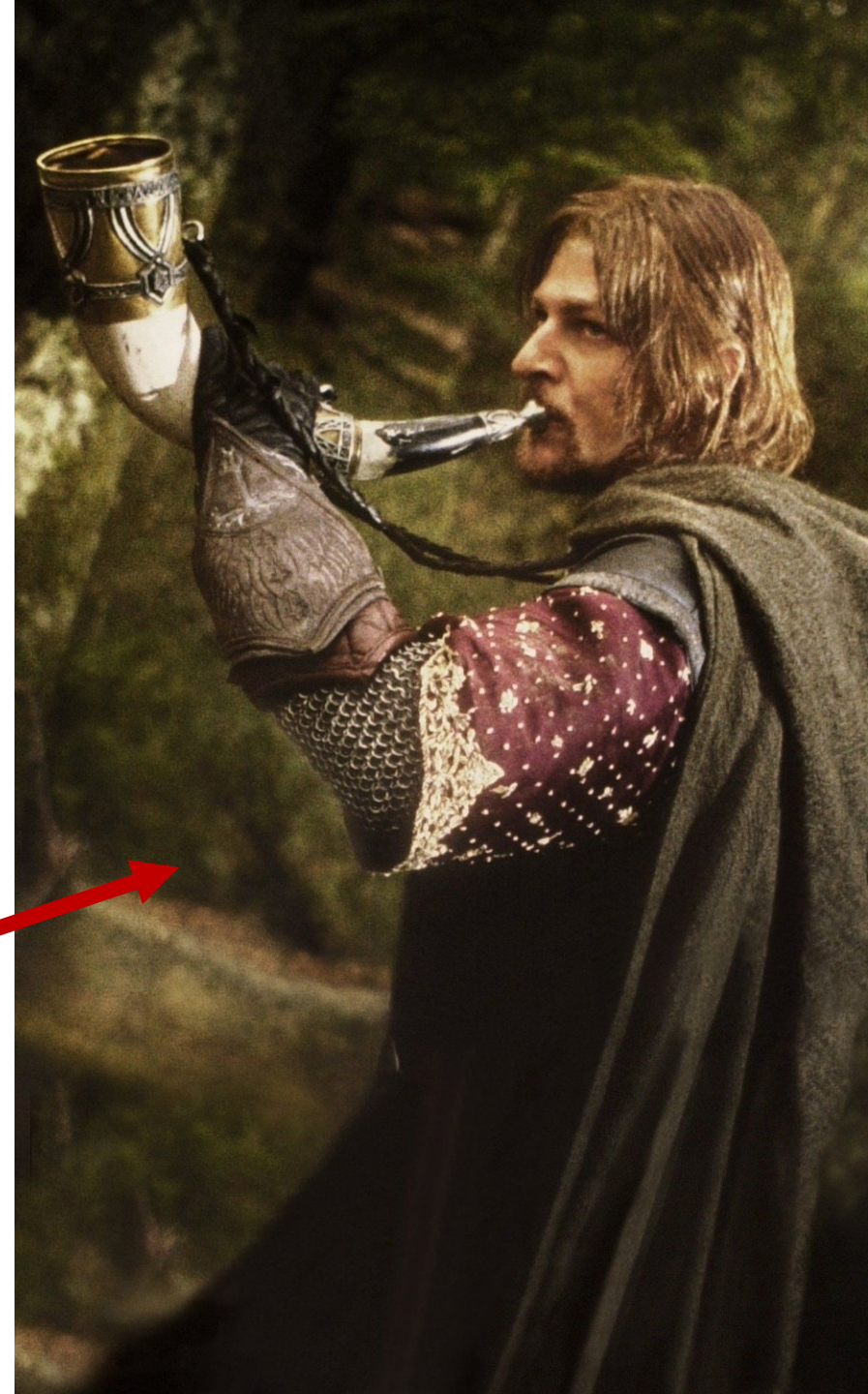
sciurus super gelū navigāns

sciurus in verū

Substantiva 4. deklinace

číslo	pád	m. + f.	n.
sg.	nom.	exercit- us	corn- ū
	gen.	exercit- ūs	corn- ūs
	dat.	exercit- uī	corn- ū
	ak.	exercit- um	corn- ū
	vok.	exercit- us	corn- ū
	abl.	exercit- ū	corn- ū
	pl.	nom.	exercit- ūs
gen.		exercit- uum	corn- uum
dat.		exercit- ibus	corn- ibus
ak.		exercit- ūs	cornu- a
vok.		exercit- ūs	cornu- a
abl.		exercit- ibus	corn- ibus

*dūx exercitūs
cum cornū*

Substantiva 5. deklinace

- jsou povětšinou feminina
- končí v nominativu sg. na **-ēs**,
v gen. sg. na **-ēī**
- vzory **diēs**, diēī, m./f.
a **rēs**, reī, f.

diēs pulcher
diēs certa

Út 26. 1. 2021 10:00 online (výhradně řádný), přihlášeno 58
LJ601, série: zkušební termíny
přihlásit do Po 25. 1. 2021 vč., odhlásit do Po 25. 1. 2021 vč.
Výběr: (dle počtu bodů v poznámkovém bloku (Splnění 3 úk

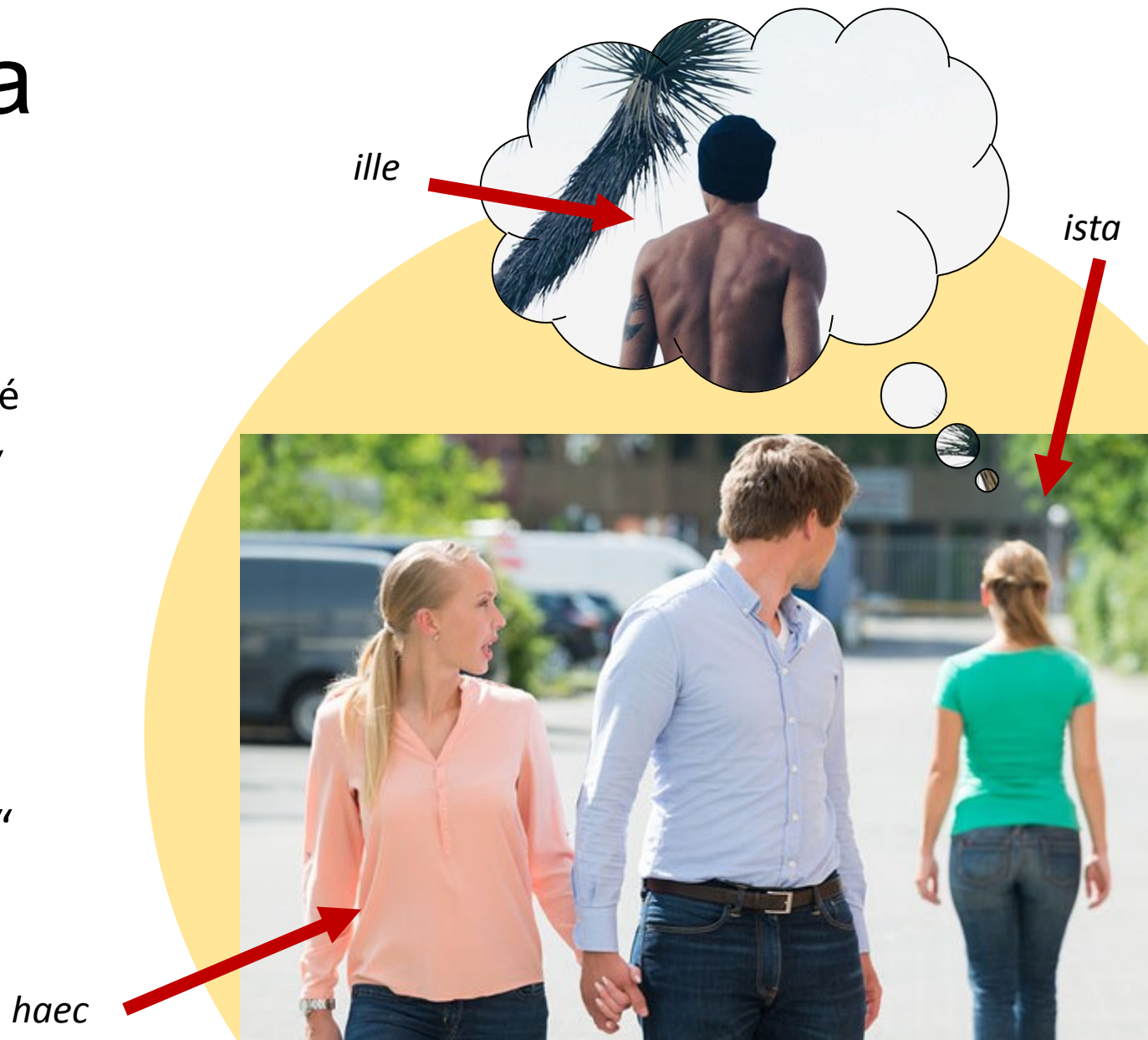

Substantiva 5. deklinace

číslo	pád	vzor diēs	vzor rēs
sg.	nom.	di-ēs	r-ēs
	gen.	di-ēī	r-ēī
	dat.	di-ēī	r-ēī
	ak.	di-em	r-em
	vok.	di-ēs	r-ēs
	abl.	di-ē	r-ē
pl.	nom.	di-ēs	r-ēs
	gen.	di-ērum	r-ērum
	dat.	di-ēbus	r-ēbus
	ak.	di-ēs	r-ēs
	vok.	di-ēs	r-ēs
	abl.	di-ēbus	r-ēbus

Ukazovací zájmena

- **hic, haec, hoc** „tento, tato, toto“
 - ukazuje na věci či osoby přítomné blízké
- **iste, ista, istud** „tenhle, tahle, tohle“
 - ukazuje na věci či osoby vzdálenější
- **ille, illa, illud** „onen, ona, ono“
 - ukazuje na věci či osoby nepřítomné
- **ipse, ipsa, ipsum** „sám, sama, samo“

		m.	f.	n.	m.	f.	n.
sg.	nom.	hic	haec	hoc	ille	illa	illud
	gen.	hu-ius			ill-īus		
	dat.	hu-i-c			ill-ī		
	ak.	h-un-c	h-an-c	hoc	ill-um	ill-am	illud
	abl.	h-ō-c	h-ā-c	h-ō-c	ill-ō	ill-ā	ill-ō
pl.	nom.	h-ī	h-ae	haec	ill-ī	ill-ae	ill-a
	gen.	h-ōrum	h-ārum	h-ōrum	ill-ōrum	ill-ārum	ill-ōrum
	dat.	h-īs			ill-īs		
	ak.	h-ōs	h-ās	haec	ill-ōs	ill-ās	ill-a
	abl.	h-īs			ill-īs		